

Social & Arbetsmarknad

Emma Bertheussen, Nämndsekreterare
0221-255 25
emma.bertheussen@koping.se

Kommunfullmäktige

Ny taxa med anledning av ny lag om tobak och liknande produkter

Kommunfullmäktige utsåg på sitt sammanträde 25 mars 2019 social- och arbetsmarknadsnämnden som ansvarig för efterlevnad av Lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter, LTLP. Nämnden är tillstånds- och tillsynsmyndighet. LTLP träder i kraft den 1 juli 2019, och kommunen får ta ut avgifter för handläggning av tillståndsansökan samt den tillsyn som utövas över verksamheter som beviljats försäljningstillstånd.

Härmed översändes protokollsutdrag på social- och arbetsmarknadsnämndens beslut den 24 april § 44;

att föreslå kommunfullmäktige att anta ny taxa enligt föreliggande förslag. Taxan avser ansökan, anmälan och tillsyn enligt Lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter. Ansökningsavgifterna avses tillämpas från 1 juli 2019 och tillsynsavgifterna avses tillämpas från 1 januari 2020.

Protokollsutdrag och förslag på ny taxa biläggs.

KÖPINGS KOMMUN
Social- och arbetsmarknadsnämnden

Andreas Trygg
Ordförande

David Schanzer-Larsen
Förvaltningschef

Verksamhetsstöd

Datum

2019-04-24

SAN § 44

Dnr SAN 2019/49

Ny taxa med anledning av ny lag om tobak och liknande produkter

Den 12 december 2018 beslutade riksdagen om en ny tobakslag, Lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter, LTLP. Lagen träder i kraft den 1 juli 2019 och till skillnad mot nuvarande tobakslag innebär den nya lagen att det kommer krävas tillstånd från kommunen för att få bedriva handel med tobaksvaror. Detta innebär ett ansökningsförfarande där handlare lämnar in en ansökan, varefter kommunen efter en ingående prövning gör en bedömning om handlaren visat sig lämplig ur företrädesvis ekonomiskt och personligt hänseende.

Kommunen får ta ut avgifter för handläggning av tillståndsansökan samt den tillsyn som utövas över verksamheter som beviljats försäljningstillstånd. Bestämmelser om detta regleras i Kommunallagen och LTLP.

Beslut**Social- och arbetsmarknadsnämnden beslutar**

att föreslå kommunfullmäktige att anta ny taxa enligt föreliggande förslag. Taxan avser ansökan, anmälan och tillsyn enligt Lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter. Ansökningsavgifterna avses tillämpas från 1 juli 2019 och tillsynsavgifterna avses tillämpas från 1 januari 2020.

Exp. till: Kommunfullmäktige
Diariet

Protokolljusterarnas sign

Utdragsbestyrkande

Social- och arbetsmarknadsförvaltningen

Robert Koivunen, Alkoholhandläggare

0221-258 04

robert.koivunen@koping.se

Förslag om ny taxa med anledning av ny tobakslag

Den 12 december 2018 beslutade riksdagen om en ny tobakslag, *Lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter (LTLP)*. Lagen träder i kraft den 1 juli 2019. Till skillnad mot nuvarande tobakslag, som endast kräver att den handlare som vill sälja tobaksvaror anmäler försäljningen till kommunen, innebär den nya lagen att det kommer att krävas tillstånd från kommunen för att få bedriva handel med tobaksvaror. Detta innebär ett ansökningsförfarande där handlare lämnar en ansökan till kommunen, varefter kommunen efter en ingående prövning gör en bedömning om handlaren visat sig lämplig ur företrädesvis ekonomiskt och personligt hänseende. Föranleder prövningen inget som ger skäl att ifrågasätta lämpligheten hos handlaren beviljar kommunen försäljningstillstånd och handlaren kan då påbörja försäljning av tobaksvaror.

Från lagens ikraftträdande den 1 juli 2019 gäller övergångsbestämmelser i fyra månader som innebär att handlare som anmält försäljning till kommunen innan lagen trätt i kraft får fortsätta försälja tobaksvaror. Dessa ska dock senast den 1 november 2019 ha ansökt om försäljningstillstånd om de avser att bedriva verksamhet med försäljning av tobaksvaror även därefter. Handlare som inte anmält försäljning senast den 30 juni 2019 måste således ansöka om tillstånd och få detta beviljat av kommunen innan försäljningen får påbörjas. Under denna övergångsperiod gäller nu gällande tobakslags bestämmelser. Tillståndsplikten omfattar såväl detaljhandel som partihandel (grossister/leverantörer). Nämnda övergångsbestämmelser omfattar dock inte partihandel, vilket innebär att de partihandlare som vill fortsätta sin försäljning efter lagens ikraftträdande måste ansöka om tillstånd och få det beviljat från och med den 1 juli 2019 innan de får fortsätta med försäljningen till detaljhandeln. Detta påverkar då även de detaljhandlare som sedan tidigare anmält försäljning, då de inte kommer att kunna beställa tobaksvaror från "sina" partihandlare förrän de senare beviljats försäljningstillstånd.

Kommunen får ta ut avgifter för handläggning av tillståndsansökan samt den tillsyn som utövas över verksamheter som beviljats försäljningstillstånd.

Bestämmelser om detta regleras i kommunallagen och LTLP:

VerksamhetsstödPostadress
Köpings kommun
731 85 KöpingBesöksadress
Nibblesbackev 17Telefon
0221-250 00Fax
0221-254 13Webbplats och e-post
www.koping.se
social.arbetsmarknad@koping.seBankgiro
991-1215Org. nr
212000-2114

Datum

2019-04-10

Enligt 8 kap. 1 § Lag om tobak och liknande produkter, får en kommun ta ut avgift för prövningen av ansökan om försäljningstillstånd enligt 5 kap. 1 enligt de grunder som beslutas av kommunfullmäktige.

Enligt 8 kap. 2 § i samma lag får en kommun ta ut avgifter för sin tillsyn av den som driver tillståndspliktig försäljning enligt 5 kap. 1 § och av den som driver anmälningspliktig försäljning enligt 5 kap. 15 §.

Kommunen har rätt att ta ut sådana avgifter och nivån på avgifterna regleras i kommunallagen (KL) 8 kap. 3 b § och av den så kallade självkostnadsprincipen i 8 kap. 3 c § KL.

Förslag till nya ansökningsavgifter från och med den 1 juli 2019

Social- och arbetsmarknadsförvaltningen har tagit fram ett förslag på nya avgifter för ansökan och tillsyn av tillstånd för försäljning av tobak och liknande produkter (Bilaga 1).

De avgifter som kommunen tar ut för ansökan och tillsyn ska finansiera handläggningen och de kostnader som uppkommer genom arbetet med tillstånds- och tillsynsärenden. Det är önskvärt att kommunens kostnader för verksamheten täcks genom avgifter från de försäljningsställen som i praktiken genererar kostnaderna. Föreslagna avgifter baseras på den beräknade arbetstidsåtgången som ett ärende av den typen normalt bedöms kräva från förvaltningen.

Ansöknings- och handlägningsprocessen för sökandes rätt att beviljas försäljningstillstånd enligt LTLP liknar till omfattning i både tid och handlägningsåtgärder motsvarande process för ansökningsärenden om serveringstillstånd enligt alkohollagen. Lämplighetskraven är överensstämmande mellan lagstiftningarna. Förslaget är att också avgifterna då tas ut på ett likartat sätt, d.v.s. att ansökningsavgiften ska betalas för att initiera ansökningsprocessen, oavsett om ansökan sedermera beviljas eller inte. För tillsynen föreslås också att avgiften betalas årligen.

I arbetet med att ta fram nya avgifter har förvaltningen beaktat likheterna mellan LTLP och alkohollagen enligt ovan. Mot bakgrund av detta har det bedömts rimligt att de avgifter som kommunen tar ut rörande serveringstillstånden, också kan vara utgångspunkt för uttag av avgifter enligt LTLP. I lagens förarbeten anges också att alkohollagens taxor för ansökningsärenden bör kunna tjäna som riktmärke för avgiftsnivån.

Under arbetet har förvaltningen till viss del undersökt hur andra kommuner, både i närområdet och nationellt, bedömt avgiftsnivån enligt nya lagen. Det ska dock noteras att det rör en ny lagstiftning, ett nytt uppdrag och således en ny avgift för samtliga kommuner. Det väldigt få kommuner som ännu beslutat om avgifterna och de flesta kommuner befinner sig i samma process med att ta fram avgifter, delegationsordning, informationsmaterial, etc. Förvaltningen har dock noterat i

Datum

2019-04-10

diskussionen med andra kommuner att den mest frekvent förekommande nivån är mellan 80 och 90 procent av kostnaden för en ansökan om serveringstillstånd.

Ansökningsavgifterna för serveringstillstånd i Köpings kommun beräknas utifrån aktuellt prisbasbelopp (pbb). Ansökningsavgiften för stadigvarande serveringstillstånd uppgår till 25 procent av pbb, vilket år 2019 innebär 11 625 kronor. Förslaget är att ansökningsavgifterna enligt LTLP också följer prisbasbeloppet. Ett försäljningstillstånd för tobak skulle då uppgå till 10 475 kronor, (90 % för motsvarande serveringstillstånd, således 22,5 % av prisbasbeloppet). Efter en bedömning av arbetsmomenten får denna summa anses rimlig i förhållande till beräknad arbetstidsåtgång för att handlägga ett ansökningsärende enligt LTLP. Då det i vare sig lagtext eller förarbeten framgår någon skillnad i prövning om ansökan rör ett tillfälligt eller stadigvarande försäljningstillstånd, föreslås ansökningsavgiften vara densamma för dessa ärendetyper.

Tillståndsprövningen för försäljning av tobak medför att en ansökan för försäljning ska skickas in till kommunen. Detta påverkar kommunens avgiftsintäkt som mest initialt under 2019 när prövningar ska göras av alla ställen som idag säljer tobak och även vill fortsätta göra det efter den 1 juli 2019. Samtliga tobaksförsäljare, både detaljhandel och partihandel, är skyldiga att ansöka om tillstånd. Om alla befintliga tobaksförsäljare ansöker om tillstånd beräknas 24 ansökningar komma in under hösten 2019, då det är detta antal försäljningsställen (detaljhandel) för tobak i Köping som kommunen idag känner till. Förvaltningen bedömer dock att det faktiska antalet kommer bli lägre då vissa handlare kommer välja att sluta sälja tobaksvaror när tillståndsplikten införs.

Förslag till nya tillsynsavgifter från och med den 1 januari 2020

Från och med år 2020 föreslås att en högre tillsynsavgift för tobakstillsyn tas ut jämfört med den nuvarande (1 500 kr för tobak och ingen avgift för elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare). Höjningen motiveras av att kommunen i och med den nya tobakslagen utöver yttre tillsyn även ska genomföra inre tillsyn över beviljande tillstånd. Inre tillsyn genomförs löpande (genom bl.a. kreditupplysningstjänsten Syna) eller minst en gång per år genom att kontrollera tillståndshavarens lämplighet ochandel via remisser och kontroller hos Polismyndigheten, Skatteverket med flera. Enligt den nya tobakslagens förarbeten ska den inre tillsynen i allt väsentligt motsvara den som görs enligt alkohollagen. Antalet timmar av tillsyn som ska genomföras kommer därför öka jämfört med nu, därmed krävs en höjning av tillsynsavgiften i motsvarande mån. Den yttre tillsynen innebär besök på försäljningsstället, detta i samma omfattning som i nuvarande tobakslag. I tillsynen ingår även att kommunen kan genomföra kontrollköp för att se om tobak eller elektroniska cigaretter säljs till personer som inte har fyllt 18 år.

Datum

2019-04-10

Tillsyn över försäljning av elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare

I den nya tobakslagen innefattas även de varor som idag lyder under egen lag, Lag om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare (2017:425). Denna lag upphör att gälla den 1 juli 2019. För dessa varor kommer det även från då räcka med att handlaren anmäler sin försäljning till kommunen. Här krävs inget utfärdat tillstånd och anmälan till kommunen är kostnadsfri. En tillsynsavgift tas ut för kommunens tillsynsbesök i butik över anmäld försäljning av elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare, då dock enligt lagen om tobak och liknande produkter.

Uppföljande tillsynsbesök

För uppföljande tillsynsbesök som föranletts av konstaterade brister tas en avgift om 1 000 kronor per tillfälle ut. Avgiften tas ut i samband med ordinarie tillsynsavgift.

Årlig uppräknings

Årlig uppräknings av taxor och avgifter som rör tillstånd enligt lag om tobak och liknande produkter sker med det för året aktuella prisbasbeloppet som grund.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Social- och arbetsmarknadsnämnden i Köpings kommun föreslås besluta:

att till kommunfullmäktige föreslå ny taxa enligt föreliggande förslag. Taxan avser ansökan, anmälan och tillsyn enligt lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter.

Robert Koivunen
Alkoholhandläggare

Taxa för prövning och tillsyn enligt Lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter

Avgift enligt denna taxa tas ut för

1. Prövning av tillstånd för försäljning av tobaksvaror enligt 5 kap. 1 § lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter.
2. Tillsyn över verksamheter som bedriver tillståndspliktig försäljning av tobaksvaror enligt 5 kap. 1 § lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter och/eller anmälningspliktig försäljning av elektroniska cigaretter och/eller påfyllningsbehållare enligt 5 kap. 15 § samma lag.

Avgifterna tas ut för att täcka Social- och arbetsmarknadsnämndens kostnader för prövning och tillsyn inom ovanstående områden. Avgifterna avrundas till närmsta 25-tal kronor.

Indexjustering

Social- och arbetsmarknadsnämnden får för varje kalenderår (avgiftsår) justera den del av taxan som beräknas utifrån det prisbasbelopp (Pbb) som finns publicerat på Statistiska centralbyråns (SCB:s) hemsida, i enlighet med den i taxan angivna andel av prisbasbeloppet som ligger till grund för kommunens beräkning av vissa tillstånds- och tillsynsavgifter.

Datum
 2019-04-10

Ärende	Avgift, andel av pbb	Avgift, kronor
Försäljningstillstånd tobak (stadigvarande och tillfälligt)	22,5 %	10 475
Mindre förändring av tillstånd (t.ex. lokaler)	8 %	3 725
Betydande förändring av tillstånd (t.ex. ändrade bolagsföreträdare/ägarförhållande)	15 %	6 975
Årlig tillsynsavgift avseende försäljning av tobak (gäller fr.o.m. 1 januari 2020)	12,5 %	5 800
Årlig tillsynsavgift avseende försäljning av elektroniska cigaretter och/eller påfyllningsbehållare (gäller fr.o.m. 1 januari 2020)	-	1 500
Avgift för uppföljande tillsyn som föranletts av konstaterade brister (tas ut i samband med ordinarie tillsynsavgift)	-	1 000

Kombinationstaxa vid försäljning av flera produkttyper

Vid försäljning som utgör kombination av tobak, elektroniska cigaretter och/eller påfyllningsbehållare, receptfria läkemedel och folköl tas avgift ut enligt tabell nedan.

Produktgrupper	Årlig avgift, kronor per år
Tobak + ytterligare produktgrupp	5 800 + 500 per produktgrupp
Folköl + elektroniska cigaretter och/eller påfyllningsbehållare	2 500
Folköl/elektroniska cigaretter och/eller påfyllningsbehållare (en produktgrupp) + receptfria läkemedel	2 000
Folköl + elektroniska cigaretter och/eller påfyllningsbehållare (två produktgrupper) + receptfria läkemedel	3 000

Datum

2019-04-10

Exempel

Försäljning av tobak och folköl

 $5\ 800 + 500 = 6\ 300$ kronor

Försäljning av tobak, elektroniska cigaretter och receptfria läkemedel

 $5\ 800 + 500 + 500 = 6\ 800$ kronor**Nedsättning av avgift**

Om det finns särskilda skäl med hänsyn till verksamhetens art, omfattning, tillsynsbehov, nedlagd handläggningstid och övriga omständigheter, får avgift enligt denna taxa i ett enskilt fall sättas ner eller efterskänkas.

Avgiftens erläggande

Betalning av avgift enligt denna taxa ska ske till Köpings kommun. Ansökan prövas inte förrän avgiften har betalats.

Denna taxa träder i kraft 2019-07-01. I ärenden som rör tillstånd och anmälningar tillämpas taxan på ärenden som kommer in från och med denna dag. Årliga tillsynsavgifter enligt ovan tillämpas från och med 1 januari 2020.